

1884-07-24

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Emil Chr. Hansen

FAKTA

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
København

Omtalte personer:
Franz Fasbender
Ph. Gram
Louis Pasteur
Julius Thausing
Eugène Velten

Arkivplacering:
Carlsberg Arkiv, FA, F20 læg G

Emneord:
Arbejdspres, Pasteur,
Personaleforhold på Laboratoriet,
Tidsskriftartikel, Vildgær

DOKUMENTINDHOLD

Jacobsen har anbefalet Carlsberg Laboratoriets bestyrelse at ansætte et par medhjælpere, da Hansen er overbebyrdet med opgaver. Jacobsen er desuden utilfreds med en artikel om vildgær, Hansen har fået publiceret i Fasbenders tidsskrift Allgemeine Zeitschrift für Brauerei, både p.g.a. hans syn på Pasteurs betydning for bryggerivæsenet og fordi den er uforståelig for bryggere. Jacobsen har efterfølgende selv skrevet en artikel om samme emne.

TRANSSKRIFTION

Carlsberg 24/7-84.

Hr Dr phil E. Hansen.

Det har været mig særdeles kjært at modtage Deres Brev, fordi det giver mig Leilighed til at gjøre opmærksom paa at jeg altid, og ogsaa nu nylig, baade i Ord og i Gjerning har lagt min levende Anerkjendelse af Deres Virksomhed i Laboratoriet for Dagen og at jeg har gjort hvad jeg formaaede for at De kunde udøve og udvide denne under de heldigst mulige Forhold.

Jeg gjorde derfor i det Bestyrelsesmøde, som afholdtes umiddelbart før min Afreise, mine Colleger Dher Professorer opmærksom paa (hvad disse ogsaa fuldstændigt erkjendte) at De var overbebyrdet og at De for at overkomme det stedse voxende Antal af Opgaver trængte til Medhjælp og jeg opfordrede Dher til, da jeg nu skulde reise bort i et Par Maaneder, ikke at vente paa min Tilbagekomst, men jo før jo heller at conferere med Dem om at søge at finde et Par dertil egnede yngre Videnskabsdyrkere, for at een snarest muligt under Deres Veiledning kunde udføre en Deel af de løbende Arbeider og den anden kunde blive forberedt til at indtræde i Hr Grams Plads. Da Dher Professorer eenstemmig billigede dette Forslag, er det mig uforklarligt at der, som det synes, endnu aldeles Intet er foretaget i den

Retning, men, som De heraf seer, er Skylden ikke min. Jeg skal imidlertid nu uden Ophold bestræbe mig for at faae denne Sag bragt i Gang og det vil i den Henseende være særdeles heldigt,

EMIL CHRISTIAN HANSENS ARKIV

CARLSBERGFONDET

dersom De er istand til at strax at bringe et Par dygtige Naturforskere i Forslag.

Hvad den omtalte Artikel i Fasbenders Zeitschrift angaaer, veed De jo af de Par Linier jeg i det sidste Øieblik før Afreisen sendte Dem, at den i flere Henseender forekom mig uheldig, deels fordi De ikke havde havt det rette Syn paa hvad man, navnlig Bryggerne eller de "Industridrivende" havde lært af Pasteurs Skrifter og hvilken Indflydelse disse havde havt paa at klare vore Forestillinger (hvorom Veltens nye Brygningsmethode med reen Gjær og Stiftelsen af Carlsberg Laboratoriet ere slaaende Vidnesbyrd), deels fordi Deres Artikel ikke paa en for Bryggerne let fattelig og klar Maade oplyste den sande Grund til den i de senere Aar almindelige Kalamitæt med Gjærens Udartning (rettere: "Forurening").

Jeg bebudede i de nævnte Par Linier, at jeg, naar jeg kom til Wien, vilde skrive en Efterskrift eller Indledning til Deres Artikel og dette meddelte jeg strax Hr Thausing, da han under en kort Ventetid i Mödling lod mig gjennemlæse (ikke udleverede) Deres Artikel. Jeg begyndte ogsaa strax samme Aften paa en saadan Kommentar, men indsaae snart, at denne vilde blive ligesaa lang som selve Artiklen og at det desuden vilde være meget uheldigt, dersom 2 tildeels modsatte Artikler fremkom, fra mig som en af Laboratoriets Bestyrere og fra Dem som en af dets Forstandere. Jeg begyndte derfor næste Morgen tidlig paa en helt ny Artikel, skrevet fra det af Dem i Spidsen stillede Standpunct: Brygningsindustriens, hvilket

ifølge min mangeaarige Erfaring laae naturligere for mig end for Dem, især i et Bryggeri-Tidsskrift. Da jeg senere paa Dagen forelæste min Artikel for Fasbender og Thausing^{x)} vare de ogsaa begge meget tilfredse med denne Artikel, netop af en Mand i min Stilling og de Bryggere, som jeg siden har talt med derom, have ogsaa takket mig meget derfor. At der i denne i stor Hast og i et fremmed Sprog skrevne Artikel er indløben Et og Andet, som er mindre correct, er meget muligt, men jeg veed, at min Fremstilling er bleven forstaaet af dem, for hvem den var bestemt og at den har gjort den tilsigtede Nytte, at gjøre mine Colleger, Bryggerne, opmærksomme paa det Væsenlige: Faren for eller snarere Visheden om at Gjæren vil og maa blive forurennet med vild Gjær,

EMIL CHRISTIAN HANSENS ARKIV

CARISBERGFONDET

naar man svaaler paa aabne Svalebakker i de sidste Sommermaaneder.

Hvad enten De nu finder eller ikke finder at min Artikel var bedst skikket til at aabne de Industridrivendes Øine for det for dem Væsenlige, vil De i hvert Fald erkjende, at jeg har undgaaet med et eneste Ord at tale om mig selv og kun har fremstillet Kjendsgjæringer og Bryggeri-Erfaringer samt iøvrigt har henvist til Videnskabens Lærdomme og deriblandt til de af Dem offentliggjorte Arbeider i Laboratoriet, hvilke jeg troer at have omtalt med saa stor Anerkjendelse, at De sikkert maa være tilfreds dermed.

Jeg troer at Hensyn til Laboratoriet kræver, at al videre Discussion om Zeitschrift-Artiklen, der nu er en fait accompli, hermed bør være afsluttet og med dette Ønske tegner jeg mig

Deres hengivne J. C. Jacobsen.

^{x)} og samtidig leverede jeg Thausing en Række af Citater af Pasteur's Bog der dannede Grundlaget for min Opfattelse.

EMIL CHRISTIAN HANSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Carlsberg 24. 84.

fr. Joseph E. Hauser.

Det var meget uvej sandt det høit et uanstøgt. Deres
brev, fordi det giver mig Lestigst det et givom eguandstam
paa et mig allid, og ogsaa mig ugtig, haad: "Ost og i"
Givning for lagte min Lomente Ouanstændigt af Deres
Høitstændigt: Lekaratant det for Dagen og et mig for
gigt. Ind mig foruandst for et de Lente udtæn og
uandst Lente uandst de Jelligst, uandst Lantst.

Jeg gjænt Deres: Et Lestigst, uandst, Lant affollet
uandst, for min Ouanst, min Lantst Lant
Lantstændigt eguandstam paa (Ind det og og Lantstændigt
uandst) at de min uandstændigt og et de for at uandst
Lente det Lantst uandst Lantst af Ouanst Lantst det
Lantst og mig og Lantst Lant det, de mig uandst Lantst
uandst haad: et for Lantst, det et uandst paa min
Lantstændigt, min jo for jo Lantst at Lantstændigt
Lantst om et Lantst at Lantst et for Lantst eguandst gigt
Lantstændigt Lantst, for at min Lantst, uandst, uandst
Lantst Lantstændigt Lantst uandst en Lantst af de Lantst
Lantst og den Lantst Lantst Lantst Lantst, det at Lantst
Lantst Lantst. De Lantst Lantst Lantstændigt
Lantst det Lantst, er det mig uandstændigt at Lantst,
Lantst det Lantst, Lantst Lantst Lantst Lantst: Lantst

EMIL CHRISTIAN HANSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Salvning, men, som de Joraaer, at Kjeden ikke er.
Jeg skal imidlertid sende dem Ogsald, besvare mig for et
faar trems Paa bogen; Gang og det er; den fredeat,
som fordeler sig, det er da er istand til at sige at
bringe at for sig lige Naturskolen; i Joraaer.
Jnat den end alle Odsal: Faderens færdige
angaar, med da jo af de Joraaer sig; det sidste Odsal
for Odsalen sende dem, at den; den fredeat som
mig i færdig; det er da er istand til at sige at
for Jnat man, værdig Ogsald eller de "Lindens Odsal"
Jnat den af Pastoratet Profen og Jnat den Lufftelle det.
Jnat den af den navn Jnat den (Joraaer
Vedens og Ogsalden med man Ogsal af Kjeden af
Carlberg, Labaratoriet som Jnat den (Joraaer), det er
for; det er Odsal istand for man for Ogsalden det færdig og
det Jnat den og sig den Jnat den, Jnat den det man; det er man Odsal
almindelig Jnat den med Ogsalden det Jnat den (Joraaer).
Jeg Jnat den; det er man for Jnat den, at sig, man sig Jnat den
det Jnat den, det er man og Odsal istand det Jnat den det Jnat den
og det Jnat den sig sig for Jnat den, det er man det er det Jnat den
i Jnat den det sig Jnat den (Joraaer) det er Odsal istand
Jeg Jnat den sig sig Jnat den Odsal man en Jnat den Jnat den,
man det er sig, at man det er det Jnat den Jnat den Jnat den
Odsal istand og det Jnat den det man sig sig i færdig; det er man 2
det er man Jnat den Odsal istand for mig man en af Labaratoriet
Odsal istand og for man man en af det Jnat den. Jeg Jnat den sig sig
man man sig sig man en sig sig Odsal istand, Jnat den for det er
man i Jnat den sig sig man sig sig; Jnat den ind Jnat den, sig sig

EMIL CHRISTIAN HANSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

ifølge min uengene's forklaring læser naturligtvis for mig end
for dem, hvad i de benyttede - Citatene. De jeg fremen for dagen
forudsat min Arbejde for Handelen og Handling som de efter
begge uagel tilføede, med dem Arbejde, uagel og Hand i
min Handling og de Benyttede, som jeg siden for alle med dem,
som efter alle mig uagel befarer. At der i dem i den jule
og i at forment Hand Hand Arbejde er indtænt Hand og
Arbejde, som er mindre Hand, er uagel indtænt, men jeg ved,
at min Hand er Hand Hand af dem, som Hand den var
beholdt og at den for Hand den Hand Hand, at Hand min
Hand, Hand, og Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand
eller Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand
forment med Hand Hand, Hand Hand Hand Hand Hand
kædet i de Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand.

Jeg ved endan de min Hand eller Hand Hand Hand Hand Hand
Arbejde Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand
Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand
at jeg for Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand
og Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand
samt Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand
de de af dem Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand
brøst at Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand
men Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand.

Jeg brøst at Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand
Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand
de Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand
de Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand

Dronningens Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand.

Hj og Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand
den Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand Hand